

Επισκόπηση εξελίξεων

Μάιος 2018

Δείκτες αφίξεων και εσόδων¹

Αύξηση των αεροπορικών αφίξεων και οριακά των οδικών τον Απρίλιο 2018 έναντι του Απριλίου 2017:

- στα κυριότερα **αεροδρόμια** καταγράφηκε αύξηση των **διεθνών αφίξεων +11,1%** (+17,6% από την αρχή του έτους). Αύξηση παρατηρήθηκε τόσο στην Αθήνα (+16,1%) όσο και στα περιφερειακά αεροδρόμια (+7,8%), ενώ από την αρχή του έτους οι αντίστοιχες αυξήσεις είναι +22,9% και + 11,5% αντίστοιχα.
- οι **διεθνείς οδικές αφίξεις**, αυξήθηκαν κατά **+1,1%**, και η συνολική μεταβολή **από την αρχή του έτους** ανέρχεται σε **+4,0%**.

Αύξηση των διεθνών αεροπορικών και (οριακά) των οδικών τον Απρίλιο

Οι αυξημένες αφίξεις αποτυπώνονται και στην **Έρευνα Συνόρων¹** της ΤΤΕ, με την **εισερχόμενη ταξιδιωτική κίνηση του Μαρτίου** αυξημένη κατά **+12,8%** σε σχέση με τον Μάρτιο 2017, και τις **ταξιδιωτικές εισπράξεις** κατά **+28,2%**. Οι αντίστοιχες μεταβολές **από την αρχή του έτους** είναι **+12,8%** και **+13,9%** αντίστοιχα.

ΤΤΕ: αύξηση αφίξεων και εισπράξεων τον Μάρτιο

Δείκτες Καταναλωτικής Εμπιστοσύνης (ΔΚΕ) αγορών μας

Βελτίωση δείχνει ο **ΔΚΕ στις περισσότερες αγορές του ελληνικού τουρισμού**, και στην πλειονότητά τους κυμαίνεται σε υψηλότερα επίπεδα από τον αντίστοιχο δείκτη του μέσου όρου του ΟΟΣΑ. Δεδομένου ότι η καταναλωτική εμπιστοσύνη αποτελεί σημαντική παράμετρο για την πραγματοποίηση ταξιδιών αναψυχής, το στοιχείο αυτό δείχνει προοπτικές διατήρησης της ισχυρής ζήτησης για το ελληνικό τουριστικό προϊόν. Εξαίρεση αποτελούν – οι σημαντικές για την Ελλάδα - αγορές της Βρετανίας, Σουηδίας και της Σλοβακίας που ο αντίστοιχος δείκτης είναι μειωμένος σε σχέση με πέρυσι. Αντίθετα στην Τουρκία, ο δείκτης πέρασε από αρνητικό πρόσημο σε θετικό.

Οι μοναδικές αγορές στις οποίες εκτιμάται επιδείνωση της καταναλωτικής εμπιστοσύνης είναι της Βρετανίας, της Σουηδίας και της Σλοβακίας.

Εξελίξεις στον ελληνικό τουρισμό

Μετά την έγκριση από την Επιτροπή Ανταγωνισμού για την **εξαγορά της Hellenic Seaways από την Attica Group**, και την δημιουργία ενός πολύ ισχυρού πλέον ομίλου στην ακτοπλοΐα, ολοκληρώθηκαν και οι διοικητικές αλλαγές στην Hellenic Seaways με την εκλογή νέου ΔΣ, το οποίο προτάθηκε από την Attica Group.

Ολοκλήρωση εξαγοράς Hellenic Seaways από Attica Group

Συνεχίστηκε η παρατηρούμενη **υψηλή κινητικότητα στον ξενοδοχειακό κλάδο** και μάλιστα με την εμπλοκή πολύ σημαντικών διεθνών brands στην Αθήνα. Ειδικότερα, επανήλθε η Marriott ως διαχειρίστρια στο ανακαινισμένο πρώην Metropolitan και ανακοινώθηκε ότι το ανακαινισμένο πρώην Ledra θα λειτουργήσει με το brand Grand Hyatt. Παράλληλα μετά την εξαγορά του Lazart στην Θεσσαλονίκη από την Πανγαία ΑΕ της ΕΤΕ, ανανεώθηκε η μίσθωση του ξενοδοχείου σε θυγατρική της Zeus International.

Κινητικότητα στον ξενοδοχειακό κλάδο και 2 νέα brands στην Αθήνα.

¹ Λόγω της διαφορετικής μεθοδολογίας που ακολουθείται για την συλλογή διοικητικών στοιχείων και της δειγματοληψίας της Έρευνας Συνόρων (ΕΣ) της ΤΤΕ, τα διοικητικά στοιχεία δεν είναι ευθέως συγκρίσιμα μεταξύ τους, ούτε με αυτά της ΕΣ - βλ. σημείωση στην σελ. 3 του Δελτίου καθώς και [εδώ](#) για λεπτομέρειες.

Εξελιξεις στον τουρισμό διεθνώς

Η πορεία της Τουρκικής Λίρας σε ελεύθερη πτώση (που πλέον κινείται σε επίπεδα 1 EUR = TRY 5,5), αφενός καθιστά το Τουρκικό τουριστικό προϊόν πολύ πιο ανταγωνιστικό, αφετέρου υποδηλώνει την αυξανόμενη έλλειψη της διεθνούς επενδυτικής κοινότητας προς την τουρκική οικονομία.

Η τουρκική λίρα σε ελεύθερη πτώση

Σε μια άλλη πολύ σημαντική χώρα για τον ελληνικό τουρισμό, την Αγγλία, η Deloitte για πρώτη φορά εκτιμά συρρίκνωση των ταξιδιωτικών δαπανών, λόγω προβλημάτων στην βρετανική οικονομία.

Εκτίμηση για συρρίκνωση των ταξιδιωτικών δαπανών των Βρετανών

Εντείνονται οι αντιδράσεις των δημοτικών αρχών στις τουριστικές μισθώσεις σύντομης διάρκειας (βλ. [Επισκόπηση Απριλίου](#)). Την πρόθεσή τους να επιβάλλουν σχετικούς περιορισμούς ανακοίνωσαν και οι δημοτικές αρχές της Μαδρίτης και του Άμστερνταμ.

Εντείνονται οι αντιδράσεις των πόλεων στις τουριστικές μισθώσεις σύντομης διάρκειας.

Η μακροοικονομική προσαρμογή της ελληνικής οικονομίας

Συνεχίζεται η πολύ υψηλή, και οικονομικά δυσερμήνευτη, απόκλιση μεταξύ της αύξησης εισαγωγών αγαθών και υπηρεσιών (Q1: +8,4% βάσει στοιχείων Ισοζυγίου Πληρωμών) και κατανάλωσης (μείωση ΔΚΕ Λιανικού Εμπορίου κατά -0,1% στο 1^ο 2μηνο) η οποία αναπόφευκτα θα περιορίσει την αύξηση του ΑΕΠ και το 2018 Q1, παρά την αύξηση και των εξαγωγών Α&Υ κατά +11,7%.

Πολύ υψηλή, και οικονομικά δυσερμήνευτη, απόκλιση μεταξύ της αύξησης εισαγωγών και κατανάλωσης

Από την άλλη πλευρά, οι περισσότεροι μακροοικονομικοί δείκτες δείχνουν ανάκαμψη της οικονομίας αφού παρατηρείται εξακολουθητικά θετική μεταβολή στους δείκτες βιομηχανικής παραγωγής, έκδοσης οικοδομικών αδειών, πωλήσεων αυτοκινήτων, τουριστικών αφίξεων και εσόδων, οικονομικού κλίματος και απασχόλησης. Μοναδική εξαίρεση αποτελεί η μείωση στο ΠΔΕ.

Οι περισσότεροι μακροοικονομικοί δείκτες δείχνουν ανάκαμψη και ανάπτυξη της οικονομίας.

Τέλος, η μέχρι στιγμής εκτέλεση του Προϋπολογισμού 2018, που δημιουργεί υψηλότερο πλεόνασμα σε σχέση με το 2017, καθώς και οι λοιπές οικονομικές εξελίξεις περιλαμβανομένων των δημοσιονομικών μέτρων ύψους 0,6% του ΑΕΠ για το 2018, προοιωνίζουν την επίτευξη υψηλού Πρωτογενούς Πλεονάσματος για το 2018, μεγαλύτερου του στόχου του 3^{ου} Μνημονίου (3,5%) αλλά και της εισηγητικής έκθεσης του Προϋπολογισμού (3,82%).

Ενδείξεις για την επίτευξη υψηλού ΠΠΓΚ το 2018, μεγαλύτερου του στόχου του 3^{ου} Μνημονίου και της εισηγητικής έκθεσης του Π/Υ.

Η ευαισθησία και η διακύμανση των αποδόσεων των Ελληνικών Κρατικών Ομολόγων, όπως για παράδειγμα τις τελευταίες ημέρες λόγω της μεγάλης αβεβαιότητας αναφορικά με την πολιτική της νέας Κυβέρνησης της Ιταλίας, αποτελεί την πιο ισχυρή απόδειξη ότι το μόνο αναμφισβήτητο στήριγμα που έχει η Ελλάδα για την ομαλή πρόσβασή της στις διεθνείς αγορές χρήματος και κεφαλαίου με χαμηλό κόστος είναι τα υψηλά Πρωτογενή Πλεονάσματα Γενικής Κυβέρνησης (ΠΠΓΚ) και συγκεκριμένα υψηλότερα του 3,5% έως το 2022. Για τον λόγο αυτό, στην παρούσα συγκυρία, η επίτευξή τους αποτελεί το κατ' εξοχήν αναπτυξιακό μέτρο για την ελληνική οικονομία.

Τα υψηλά ΠΠΓΚ είναι το μόνο στήριγμα που έχει η Ελλάδα για την ομαλή πρόσβασή της στις διεθνείς αγορές χρήματος και κεφαλαίου και άρα το κατ' εξοχήν αναπτυξιακό μέτρο για την ελληνική οικονομία.